

Dokumentnamn: Rutin för kompressionsbehandling med stödstrumpor		Revision: Version:
Dokumenttyp: 8.5.0.1.1-5 (rutin) (kan variera)	Dokumentnummer:	
Detta dokument gäller för: Hälso- och sjukvården	Programområde/funktionsområde: Nära vård	
Dokumentansvarig: Sårcentrum	Beslut av: Länssamverkansgrupp Nära vård	
Beslut datum: 260223	Nästa revidering: 270223	

Vilka patienter är berättigad subventionerad kompressionsbehandling.

Vid lätta ödembesvär med svullnad och tyngdkänsla räcker oftast de stöd- och kompressionsstrumpor i klass I som finns att köpa på apotek och sjukvårdsbutiker. Kostnaden för dessa strumpor står patienten själv för. Kompressionsbehandling med medicinska kompressionsstrumpor tillhandahålls av sjukvården vid mer uttalad ödembildning efter läkarordination. Vid **uttalad venös insufficiens** uppstår hudförändringar, åderbräck, återkommande erysipelasinfektioner och svårläkta sår. För dessa patienter är kompressionsbehandling viktig. Andra diagnoser/indikationer som är viktigt att ge adekvat kompressionsbehandling till är patienter med arteriovenös insufficiens, hjärtsvikt, genomgången DVT, lymfödem, obesitas och lipödem. Dessa patientgrupper löper stor risk för komplikationer på grund av ödembildningen.

Kompressionsbehandling kan också komma i fråga vid andra diagnoser via specialistmottagningar. Ordinerande enhet ansvarar för första förskrivningen av kompressionsstrumpor. Därefter skrivs en remiss med information kring ordination, fortsatt beställning och kontroll till den vårdcentral där patienten är listad. Primärvården har ansvar för förskrivning för alla patienter i ordinärt boende. För patienter i särskilda boende ansvarar kommunen för förskrivningen. Vid långtidsbehandling med kompression är det viktigt att utföra ny mätning av den arteriella cirkulationen som rutin en gång årligen

Ordination av kompressionstryck

Oavsett diagnos ska all kompressionsbehandling vara anpassad till patientens allmäntillstånd och ankel-armindex(ABI).

Läkarordinationen skall innefatta indikation och kompressionsklass.

Vägledning av ankel-armindex och lämpligt kompressionstryck vid ankeln:

- 0,8-1,4 Patienten kan vanligen ordineras 40 mm Hg
- 0,6-0,79 Patienten kan vanligen ordineras 25 mm Hg
- 0,5-0,59 Endast kompression efter konsultation/samråd med kärlkirurg eller Sårcentrum.
- <0,5 Kompressionsbehandling är kontraindicerat

Vid misstanke om stela kärl krävs tåtrycksmätning för säkert resultat av den arteriella cirkulationen. Detta gäller ofta diabetiker och patienter med uttalad arterioskleros.

Egenavgift

Från 260101 kommer en egenavgift (150kr) tas ut av patienten **per** beställning av kompressionsstrumpor. Se dokument under: [Regelverk patientavgifter 2026 inklusive tillämpning av regler](#), sidan 18.

Det är den beställande enheten som debiterar egenavgiften. Ortopedtekniskt center liksom specialistmottagningarna tar ut egenavgiften när de beställer strumporna.

Högst två par strumpor per beställning får göras. Rekommendationen är att vid nybeställning så beställs en strumpa till patienten för att se att den sitter bra. Om den fungerar bra så ska nästa strumpa ingå utan extra debitering. Uppkommer behov av att byta storlek, modell så ska ingen ny egenavgift debiteras.

Vid behov av strumppådragare ska patienten debiteras för hela kostnaden. Debitering görs från beställande enheten efter att hjälpmedlet beställts från hjälpmedelscentralen(webbsam). Patienten kan även köpa strumppådragare via nätet.

Arbetsrutin:

Strumpor som kan förskrivas är de från Regionens upphandlade **standardsortiment**. Se sortimentet i dokumenten: Kompressionsstrumpskompedium 2024, Juzo och Inverdia.

Enheterna kommer nu inte längre kunna beställa egna måttbeställda/specialsydd strumpor via centrallagret eller direkt av leverantören. I de fall där t.ex. benomfånget går utanför standard eller det finns andra behov av specialgjorda, måttbeställda strumpor skickas remiss till Ortopedtekniskt centrum som kallar patienten för mätning och utprovning. Denna remiss skrivs av läkare med uppgift om indikation och kompressionsklass.

Fyra par strumpor per år räknas som normalförbrukning och det är det antal som maximalt tillhandahålls patienten. Undantag görs vid storleksbyte. Det är patientens ansvar att återkoppla till vården vid behov av nya strumpor.

Mått tages på ödemfritt ben enligt befintliga föreskrifter, ofta behövs benen lindas för att bli fria från ödem men hos vissa patienter kan det vara tillräckligt att ta benmått vid uppstigning på morgonen. Patienten ska inte själv ta sina mått.

Distriktssköterska/sjuksköterska/undersköterska ansvarar för att verkställa ordinationen. Ordinator, typ av kompression, kompressionsklass och indikation ska anges i journal vid uppstart eller förändring av behandling.

Beställningsblankett finns att hämta på intranätet Vård. Respektive enhets kundnummer fylls i liksom övriga bindande uppgifter som leveransadress och mobilnummer. Beställning sänds till Centrallagret i Karlskrona, ic@regionblekinge.se som distribuerar produkten till patienten eller till utprovaren om den önskar så.

Meddelande skickas via Messenger (Cosmic) av beställande sköterska till kassaansvarig på mottagningen/vårdcentralen för debitering av egenavgift för kompressionsstrumpor och kostnaden för strumppådragare för respektive patient.

Se fördjupad vårdriktlinje i dokumentet: Riktlinjer kompressionsbehandling Blekinge 2026